

Ämnesprov, läsår 2012/2013

Geografi

Delprov A

Årskurs

6

Elevens namn och klass/grupp

Geografiska begrepp

1

Till vilken bild passar begreppet? Skriv rätt bokstav i rutorna.

Obs! Det finns ett begrepp som inte passar till någon bild.

A) Oas

B) Ö

C) Damm

D) Glaciär

E) Vulkan

F) Åkermark

G) Delta

1

2

3

4

5

6

Kryssa för ett alternativ. Fler än ett kryss gör svaret ogiltigt.

a) Vad är export?

- Att varor säljs i köpcentrum utanför städerna
- Att varor fraktas och säljs till andra länder
- Att varor fraktas med flygplan
- Att länder köper varor från andra länder

b) Vad är en kontinent?

- En stor halvö
- Ett stort landområde
- En bergskedja på havsbotten
- Ett verktyg som används när man tillverkar kartor

c) Var kan du hitta en hamn?

- Högt upp i bergen
- Där en flod börjar
- Mitt ute på havet
- Vid kusten

d) Vad är en tsunami?

- En stor våg
- En vulkan på havsbotten
- En vind
- En flod som slingrar sig

e) Vad är en gruva?

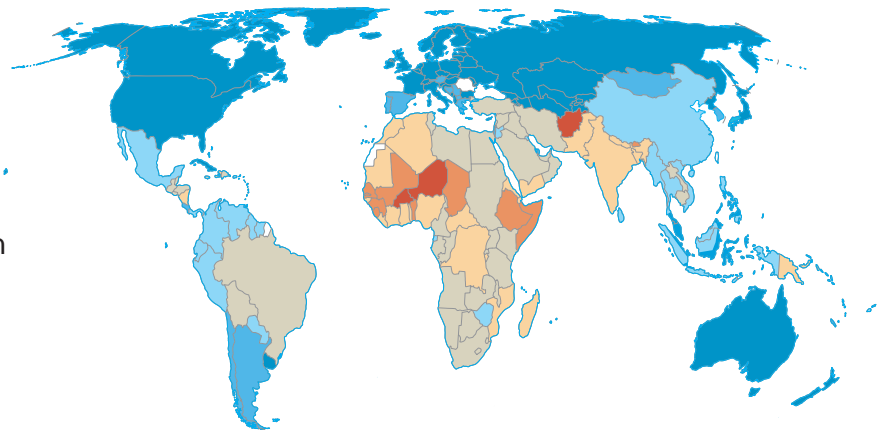
- En område där skog har avverkats
- Ett område där det bryts mineraler
- Ett område där det utvinns energi från vatten
- Ett område där det odlas

Läskunnighet

Idag börjar 90 procent av alla barn i världen i skolan. Aldrig tidigare har så många barn fått tillgång till utbildning.

Den snabbaste ökningen av andelen barn som börjar skolan har skett i Afrika.

© 2013 Norstedts Kartor, Stockholm

Läskunnighet i procent

Fortfarande är det ca 70 miljoner barn runt om i världen som inte går i skolan. Många barn slutar också skolan för tidigt. Anledningarna till detta kan vara många, att barnen måste arbeta för att hjälpa sin familj eller att skolan har förstörts av konflikter eller naturkatastrofer.

Källa: milleniemaalen.nu

3

Det finns olika förklaringar till varför läskunnigheten är låg i vissa länder. Fattigdom är en förklaring.

a) Resonera om hur minskad fattigdom i världen kan leda till att fler lär sig läsa och skriva? Ta hjälp av begreppen i rutorna.

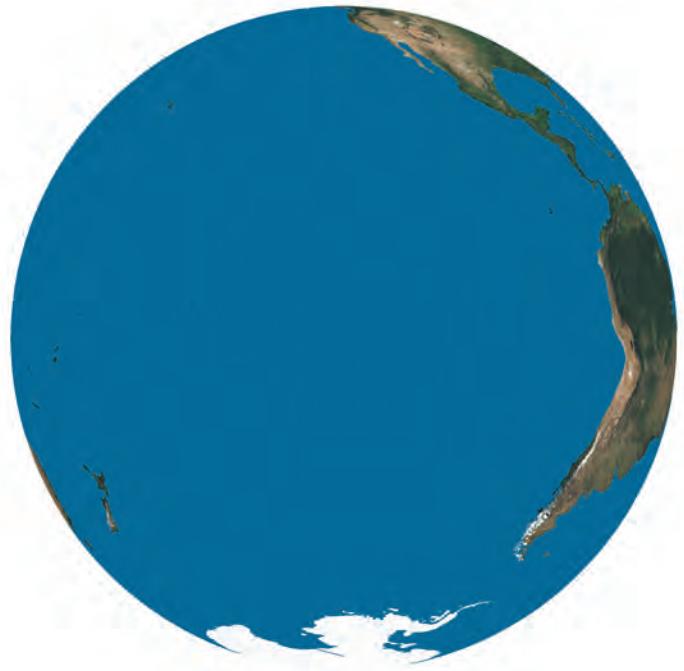
Hälsa	Skolor
Barnarbete	Lärare

b) I fattiga länder är läskunnigheten särskilt låg bland flickor och kvinnor. Vad kan det bero på? Resonera:

Vattnet på jorden

Om du studerar båda sidorna av jorden så kan du se att jorden till största delen täcks av vatten. Bilderna nedan visar landhalvklotet och vattenhalvklotet.

Av allt vatten på jorden är 97 % saltvatten. Bara 3 % är sötvatten.

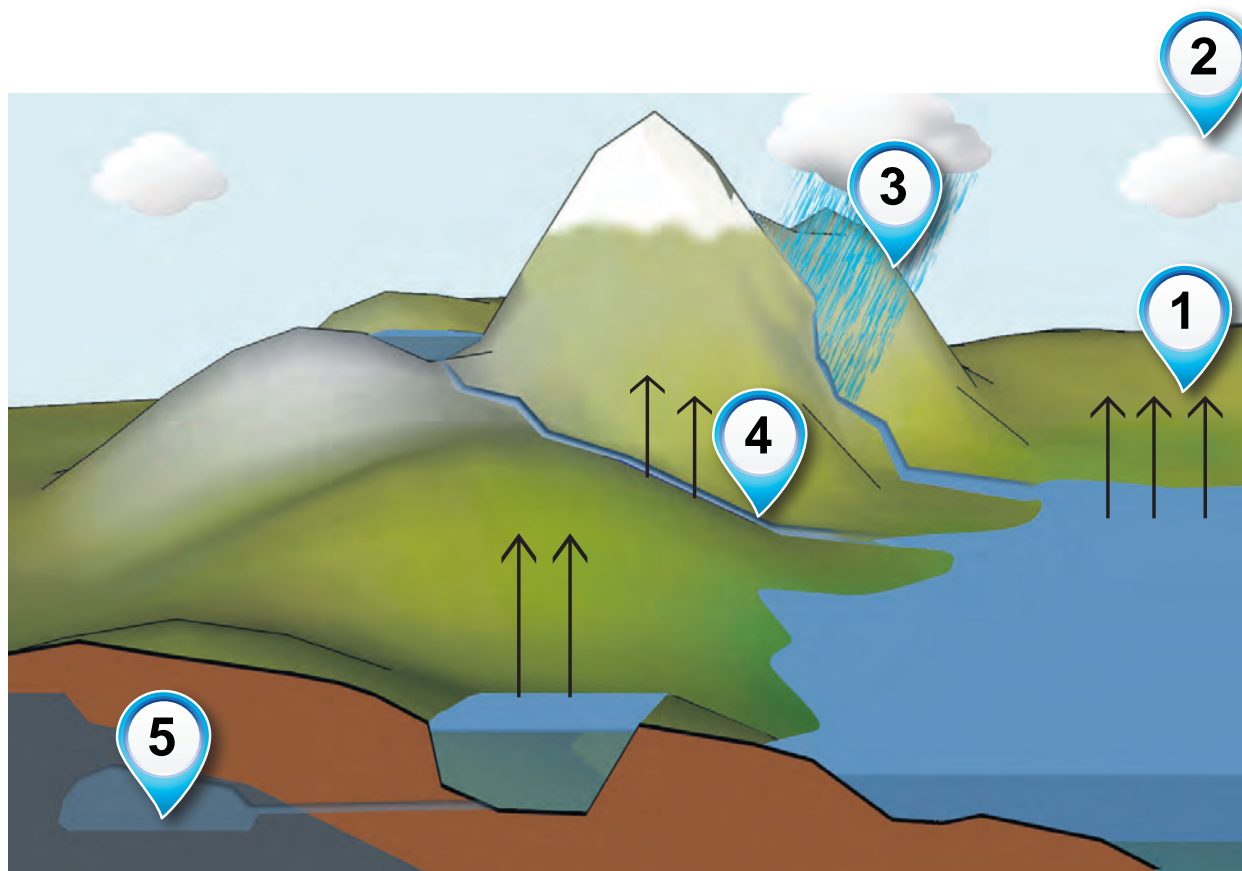

4

Var på jorden är vattnet oftast sött? Kryssa för tre alternativ. Fler än tre kryss gör svaret ogiltigt.

Havsvikar	☐
Floder	☐
Havsströmmar	☐
Sjöar	☐
Glaciärer	☐
Oceaner	☐

Vattnet på jorden cirkulerar i ett ständigt kretslopp sedan miljoner år tillbaka. Det är solen som driver vattnets kretslopp.

5

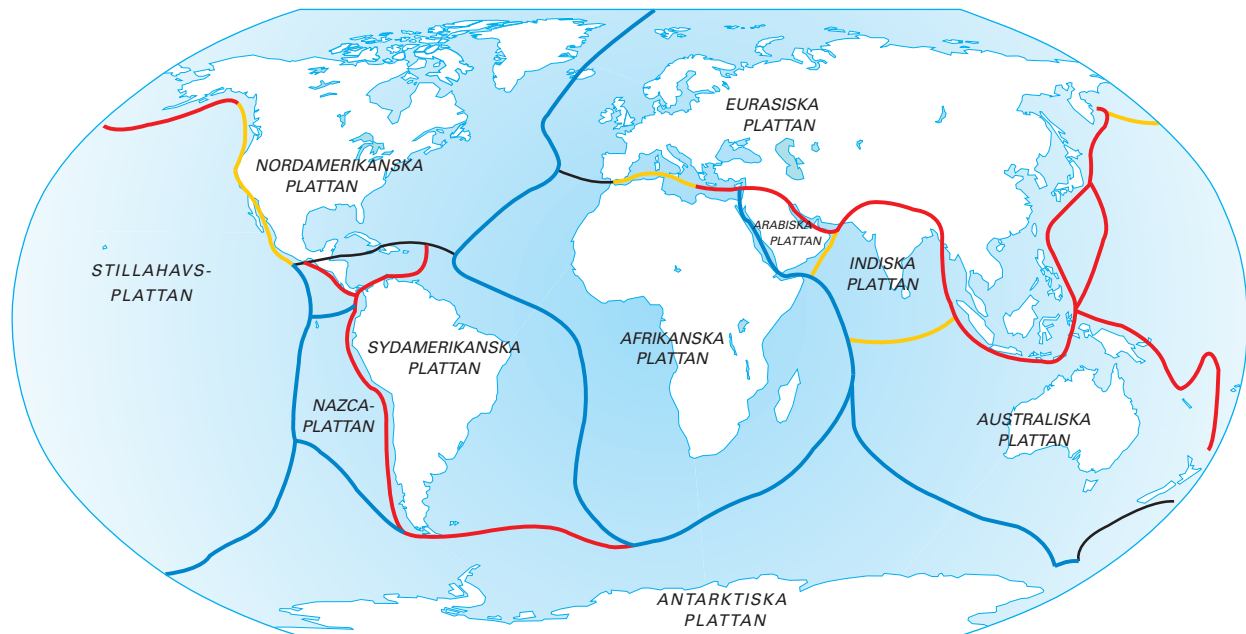
Vilket begrepp passar till de olika siffrorna?
Använd begreppen i rutan och skriv begreppen på raderna.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Vattendrag
Avdunstning
Nederbörd
Moln
Grundvatten

Jordbävningar

Kartan visar jordens litosfärplattor. Vid plattornas gränser är det vanligt med jordbävningar och vulkanutbrott.

© 2013 Liber AB, Stockholm

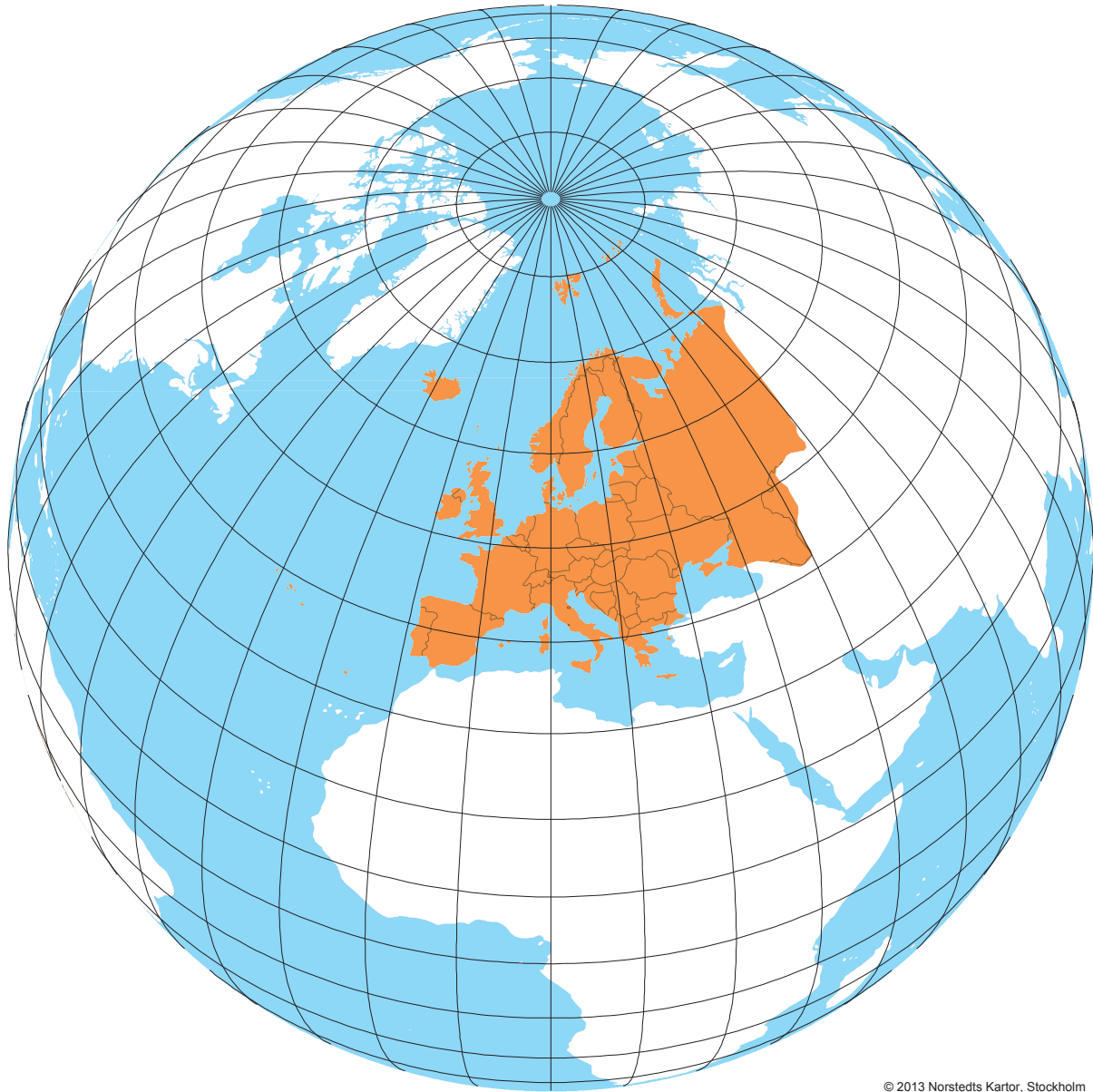
- Kollisionszon
- Spridningszon
- Förkastningszon
- Övrig plattgräns

8

a) Varför uppstår en jordbävning? Förklara:

Namn, läge och storlek

Kartan visar Europas läge på jordgloben. Ta hjälp av kartan när du svarar på frågorna om Europa.

© 2013 Norstedts Kartor, Stockholm

9

Kryssa för rätt alternativ. Fler än ett kryss gör svaret ogiltigt.

a

Vilket land har gräns mot Sverige?

- Norge
- Storbritannien
- Island
- Litauen

b

Vilket land ligger närmast Sverige?

- Spanien
- Storbritannien
- Grekland
- Egypten

c

Vilken stad är störst?

- Göteborg
- Lund
- Gävle
- Östersund

d

Vilken stad ligger inte i Europa?

- London
- Moskva
- Belgrad
- Mumbai

e

Vilken bergskedja ligger i Europa?

- Alperna
- Anderna
- Appalacherna
- Atlasbergen

f

Vilken sjö är störst till ytan?

- Vänern
- Mälaren
- Vättern
- Siljan

g

Vilket land har kust mot Östersjön?

- Island
- Lettland
- Nederländerna
- Serbien

h

Vilket land har kust mot Medelhavet?

- Polen
- Portugal
- Ungern
- Kroatien

i

Vilken stad ligger sydligast?

- Sundsvall
- Malmö
- Linköping
- Luleå

j

Vilken stad ligger nordligast?

- Helsingfors
- Rom
- Bukarest
- Lissabon

k

Vilken flod ligger i Europa?

- Nilen
- Amazonfloden
- Mississippi
- Rhen

l

Vilken ö ligger i Medelhavet?

- Orust
- Sardinien
- Svalbard
- Fyn

Viktiga val i vardagen

Med hållbar utveckling menas att vi ska leva på ett sätt som tar hänsyn till såväl miljö, människor och samhälle, både nu och i framtiden.

Du vill köpa en chokladkaka och du vill att ditt köp ska bidra till hållbar utveckling. Du tar reda på följande information om chokladkakan:

A

Chokladkakan kan innehålla spår av nötter.

B

Företaget som odlar kakaon har utnyttjat barn som arbetskraft.

C

Kakaoplantan kommer ursprungligen från Sydamerika.

D

Företaget som tillverkar chokladkakan grundades 1976.

E

Chokladkakan väger 100 gram.

F

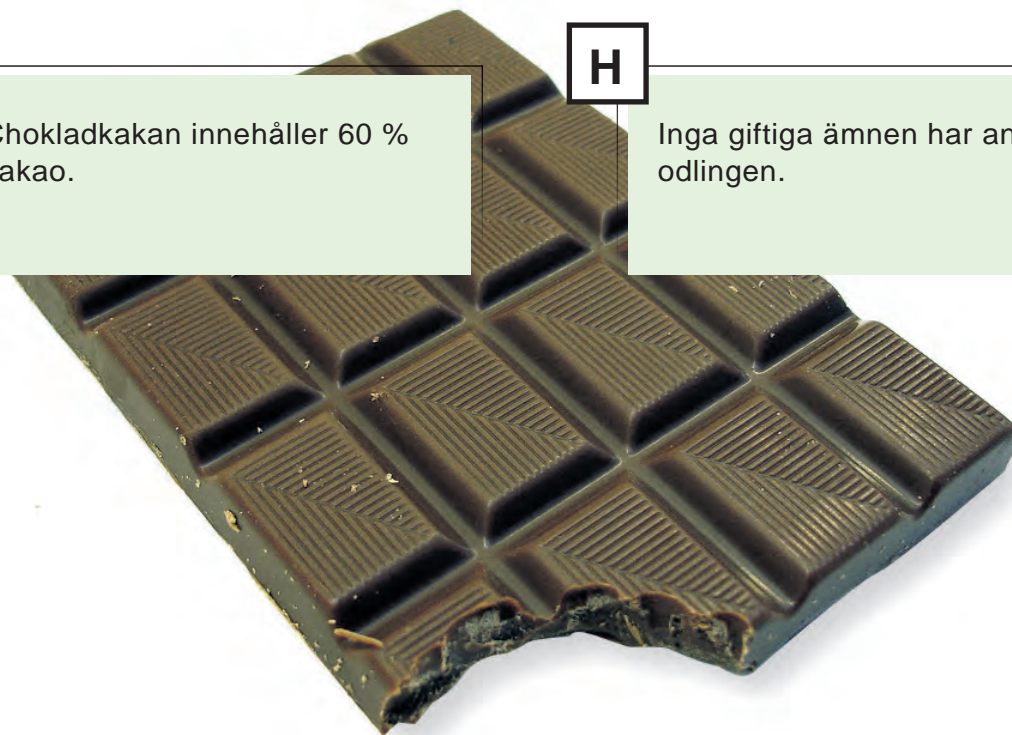
Kakaon har transporterats med flyg till Sverige.

G

Chokladkakan innehåller 60 % kakao.

H

Inga giftiga ämnen har använts i odlingen.

10

Välj två informationsrutor som hjälper dig att ta ställning till om ditt köp bidrar till hållbar utveckling eller inte.

Ruta : _____

Förklara varför du valde denna ruta.

Ruta : _____

Förklara varför du valde denna ruta.

Kartan

11

Studera kartan över Sydamerika och svara på frågorna.

a) Vad heter huvudstaden i Peru?

Svar: _____

b) Hur visar kartan att en stad är en huvudstad?

Svar: _____

c) Vilket hav har Chile kust mot?

Svar: _____

d) Till vilket land hör ögruppen Falklandsöarna?

Svar: _____

e) Vilken av Brasiliens städer har flest invånare? Ringa in rätt alternativ.

Brasilia Rio de Janeiro Campos

f) Chile har gräns mot tre länder. Vilka?

Svar: _____ och _____ och _____

g) Ekvatorn löper genom tre av Sydamerikas länder. Vilka?

Svar: _____ och _____ och _____

h) Skriv två länder i Sydamerika som helt och hållet ligger söder om ekvatorn:

Svar: _____ och _____

UPPSALA
UNIVERSITET

Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier